

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG,

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Pusztulunk, veszünk!

Irta: **Buza Barna.**

Felső-Magyarországból az elmúlt negyedév alatt tízezer ember vándorolt ki Amerikába. Ennyiről tud a hivatalos statisztika. Tízezer ember egy negyedév alatt! Tíz egész falura való nép! Kiüzte őket a nyomor.

Vármegyénk felső részében éhínség pusztít. De nem csak itt, — lent, a dúsgazdag Bácskában is kiűzött az inség.

A gazdasági viszonyok kétségbe ejtők. Földmívelés, ipar, kereskedelem, minden megakadt, minden pang. Nincs ember, aki ne érezné az általános gazdasági hanyatlás nyomását.

És mit tesz ilyenkor a magyar kormány, amelynek kötelessége volna a bajok megszüntetésére mindent elkövetni?

Felemelni a kvótát, azután felemelni a katonatisztek fizetését, azután felemelni az ujonclétszámot. És isten tudja, mit fog még felemelni. Hadd fizessen még többet ez a nyomorult nép. Hadd vegyék ki a szájából még azt az utolsó falatot is, ami csak arra való, hogy az éhhaláltól megmentsen. Legalább ha éhen hal, akkor még le lehet húzni róla a bőrt is, s ez is ér valamit.

Ilyen a jog, törvény és igazság rendszere!

És a magyar nemzet mégis tűr,

mégis hallgat. Mégse tagadja meg az adózást, mégse veri félre a harangokat, mégse ragad kaszát és vasvillát, hogy pokolra kergesse azokat, akik a vétét szívják és a húst rágiák le testéről.

Ó nagyon, nagyon csendes nemzet ez a magyar. Az igába fogott barom szilaj, fékezhetetlen vadállat hozzá képest. Igen jól preparálta ezt a népet Tisza Kálmán. Ostorral, pálinkával tizenöt év alatt olyan szépen narkotizálta, hogy most már mozdulatlanul, szisszenés nélkül eltűr mindenféle kínos operációt.

Kigúnyolták, leköpték, meggyalázták: nem is érezte. Kossuth temetésétől Hentzi apoteózisáig a megaláztatásoknak, a szegénynek és gyalázatnak egész Golgotáját járta végig a nemzeti becsületünk. A hivatalos Magyarországnak nem volt szabad elmenni Kossuth koporsójához, de a magyar honvédség ott térdelt Hentzi szentté avatásánál. A nemzetiségeket nem tudjuk kényszeríteni, hogy magyar helyeiket használjanak, de a hadseregünk vasra vereti azt, aki egy magyar szót szól. És lépten-nyomon újabb szegény, újabb arcúlcspás. Egy hitvány lapp, egy nyomorult eszkimó nép nem tűrne el ennyi megaláztatást. — Csak mi tőrjünk szótlantul.

Menj az olaszok közé és becsüld Garibaldit: széjjeltépnek, menj a franciák közé és magas-

zald Bismarckot: agyonvernek, minden szükségem itthon, minden szükségem itthon, minden szükségem itthon, minden szükségem itthon. Egy tökéletes gazdasági egész lehetne az ország, amely nem hoz be külföldről semmit, s nem fizet az idegenek temérdekét olyanért, amit maga is elkészíthetne itthon.

Ha volna magyar nemzet, amely tud és akar haladni, boldogulni, tud és akar szabad és gazdag lenni! . . .

Van egy szolganép, amely gyáva alétságában lelkét, testét, becsületét, vagyonát oda adja zsákmányul az idegennek: Ti szegény jó tótok, csak vándoroljatok ki, meneküljétek erről a földről, mert elátkozott föld ez, amely tele van kincscsel, gazdagsággal, s a lakóinak mégis koldúsoknak kell lenniök, hogy avval a kincscsel mások lehessenek gazdagok.

És te magyar ember, akinek a nagy világ e kívül nincsen számra hely, te csak szánts és ved tovább apád földjét, hogy legyen mit learatni az osztráknak, hogy legyen miből pezsgőzni a tiszt uraknak, legyen miből elposzékolni tenger milliokat krétai expedíciókra, meg egyéb haszontalanságokra.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

És te magyar ember, akinek a nagy világ e kívül nincsen számra hely, te csak szánts és ved tovább apád földjét, hogy legyen mit learatni az osztráknak, hogy legyen miből pezsgőzni a tiszt uraknak, legyen miből elposzékolni tenger milliokat krétai expedíciókra, meg egyéb haszontalanságokra.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

Magad akard így, magad szavazod meg minden öt esztendőben, hogy így legyen.

TÁRCA.

„Vitam et sanguinem“.

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ eredeti tárcája

Az iskolában úgy tanultuk, hogy a magyar história legszebb és legmagasztosabb jelenete volt az a százszor megéneklét és megfestett híres vitam et sanguinem jelenet az 1741-iki országgyűlésből.

Van is benne valami szinpadias szépség. Ez hatással van a gyermekkedélyre és könnyen elhiszi, hogy valóban ez a jelenet egyik legnagyobb dicsősége a nemzetnek.

Csak ha később, éret ősszel gondolkul rá, akkor látjuk be, hogy nem dicsőség ez a jelenet a mi történetünknek, hanem szegényfolt, mert egyik legegyszerűsített bizonyítéka annak, hogy a magyar mindig kész volt hazája érdekeit idegen érdekeknek feláldozni, hogy soha se volt érzéke az iránt, amit a haza java követelt tőle, hogy mindig idegen népeknek volt a boldogja.

Nagy hiba, sőt valósággal a haza elleni véték volt az a komédia. — A magyar soha se okult a multakon. — Még élnek emlékezetben lehetett I. Lipót szarnok uralma, még égethettek a sebek, amiket az a temérdek gonoszág ütött, még kísérthettek Kolonics, Karaffa, Básta szellemei. — még ott rezeghettek a levegőben a kuruc tárogatók szivrázó hang-

jának utolsó foszlányai, még ott reszketett a szivekben az idegenben meghalt bujdosó fejedelem fájdalom emléke. — még érezhette, láthatta, tudhatta mindenki azt a megmérhetetlen tengerét a nyomornak, a szenvedésnek, a keserűségnek, a mivel az osztrák szarnokság ezt a szerencsétlen országot elárította. — azt a megmérhetetlen özőnét a gázságnak, az árulásoknak, a zsarolásoknak, amikkel ezt a népet halálra kínozták. — s mégis mikor a végső veszedelemben volt ez a minden bajunk és szenvedésünk kútforrása, Ausztria, a magyar az első szép szóra kész volt élete és vére feláldozásával megmenteni.

Hát szép dolog, ha az egyes ember megbocsát az ellenségeinek, — de ha egy nemzet bocsát meg a legnagyobb ellenségeinek, s megmenti azt saját vérével, hát az a nemzet vétezik önmaga ellen. Egyes ember feláldozhatja magát csupa lovagiaságból, de egy nemzetnek nem szabad ezt tenni.

És elment a magyar megmenteni Ausztriát. Elment harcolni azok ellen, akik neki nem voltak ellenségei, akik őt soha se bántották. Kiöntött tenger vért, elposzékolt tenger pénzt haszontalanul, szükségtelenül, hiába. — És még ha csak hiába tette volna! De saját kárára tette! — Mert hiszen tudjuk jól, hogy mivel halálta meg a nagy királynő a magyar nemzet lovagiaságát. Az a híres *osztrák hála* nekünk is kijutott. Egy cseppbe mult,

hogy bele nem halt a magyar nemzet.

Persze, hogy ekkor se okult! Hiszen később, 1809-ben, 14 évvel Martinyovics legyilkolása után, megint fegyvert fogott a haldokló Ausztria védelmére. s elutasította Napóleon kezét, amely szabadságot, függetlenséget kínálta neki. Ekkor mentette meg a magyar másodsor. saját vesztére. Ausztriát. Az osztrák hála itt se maradt el. 39 évig érezette ezt a hálát a nemzetet a jó Metternich. Isten csudája, hogy kibírtuk! Hogy azóta mennyit okult ezeken a szép példákban a magyar, arról jobb nem beszélni.

És a vitam et sanguinem most is istenítik. Le is pingáltják a főrendiház termébe. Csak *Petőfi* merészelt így irni felőle:

„Vitam et sanguinem!
Mint hajdanában bögték dicső apáink.“

Más még eddig nem merte megszólalni érte dicső apáinkat. Sőt rettentően magasztalják az ő nagy lovagiaságukkal, hogy egy szép királynő szeméiret annyi vért és anyni vagyon el tudtak poszékolni.

S azt mondják — legalább még nem hallottuk másképp. — hogy ez a szörnyű lovagiaság akkoriban közös volt az egész nemzettel, hogy egyértelműleg kívánta mindenki Ausztria megmentését, s egy hang se emelkedett az okatlan pénz- és vér parázslás ellen.

Egy vers jutott a kezünkbe, amely igen szépen megéneklője ezt a balvéleményt. Ki érezné ebből, hogy csak a főnemesség, amely akkor legkevésbé volt hazafias — akarta a háborút, de a közép-nemesség, a nemzet zöme ellenzete. Hihetetlen is, hogy ez másképp lett volna.

A verset 1741-ben, a háború kezdetén, írta egy nő, Darvas Zsuzsanna, aki a hozzánk jutott másolatban lévő megjegyzés szerint a költő Szemere Miklósnak dédanyja volt. Hozzánk *Laczo* Elekné úrnő szíveségéből jutott, aki a vers egy másolatát néhai Szakács Dániel orsz. képviselő hágyatékában találta. — Verselése, hangulata a kuruc kesergő énekekre emlékeztet, — s bizonyára nem csak költőjének, hanem az egész közép-nemességnek érzelmeit s gondolkozását tükrözi vissza.

A rendkívül érdekes, nagy történeti becsű költemény, amely egyik legelső történetünk nyilatkozata szerint eddig még sehol sem jelent meg, itt adjuk:

Insurrectio Hungarica 1741.

Mily nagy boldogtalan szegény magyar nemzet? Ugy látom mostan is csak az német vezet. Jóllehet ez emedben mutat hozzád kedvet, Nem látod, másfelől mint boldogját nevet.

Azért, hogy kénytelen, ad becsületeket, Igér, mert megszorult, nekem mindeneket, Biztat, nyujt csak mézzel folyó beszédeket Olyakat, mint eddig, ad végre béreket.

A szabadság ünnepe.

Sátoralja-Ujhely, márcz. 16.

A szabadság ünnepe a lelkesedés lángja égnek szállva tornyosult fel Zemplénnérmegye földjéről. A vármegye minden elrejtett kis zugából híre jön, hogy a márcziusi nagy nap megdobogtatta a szíveket, a hazafias dalok énekéből kihallatszik az őszinte lelkesedés, a pezsgő, izzó lelkek egész özöne árad ki az akkordokból. . . . Nagy nemzeti napunk nemhogy veszítene varázsából, minél inkább távolodik, a mult ködéből annál fényesebben ragyog, annál intenzívebb melegét árasztja a magyar földre, a magyar nép lelkébe . . .

Az ünnepekről szóló tudósításaink a következők:

Zemplénnérmegye székvárosában.

Sátoralja-Ujhelyben délelőtt az ifjuság ünnepe, este a polgárság két helyen is rendezett márczius 15-iki estét.

A városi kaszinó a színház termébe hívta össze a polgárokat, akik szép számmal jelentek meg. E hazafias est Sátoralja-Ujhely történelmében nagy szerepet játszik, mert a polgárságot oly lelkesedés ragadta el, amely becsületére vádik és valódlág illeti a mult embereit. Más helyen szólnak erről a lelkesedésről, amely a szabadság ünnepe a Kossuth Lajos-szobor felállítását egy hatalmas lépséssel vitte közel a megvalósuláshoz. Az estét Székely Elek polgármester nyitotta meg és felkérte Matolay Étele alispánt az ünnepi beszéd elmondására. Az alispán lelkes éljenzésektől gyakran megszakítva a következő szép beszédet mondotta el:

Tisztelet honfitársaim!

Ma-már 52 édszer ünnepeljük a márc. 15-ét; de úgy vagyok vele, mint nagyjainkkal — Széchenyi, Kossuth, a 49. okt. hó 6-nán kivégzett hőseinkkel, — akikről időnkint megemlékezünk és dicsekszünk, azzal, hogy meg tudjuk becsülni emlékeiket, — de hogy az ő szellemökben működünk, hogy erőnyeiket magunkévá tegyük, hogy nyomaikba lépni törekedünk — attól ugyan távol vagyunk. Így vagyok bizony a márc. 15 ével is, amelyet — mig a minket — (igaz, hogy nem saját erejével) — elnyomott hatalom uralkodott felettünk, csak titokban és csendben tartottuk meg — most pedig nyilvánosan és hangosan ünnepeljük és dicsőítjük a márc. 15-ét, de amint messze haladunk tőle idő-

ben, épen úgy távolodunk tőle lelkemben is.

Sokan azt hiszik, hogy azon eszmék, melyek 1848. márc. 15 én oly hangos kifejezést nyertek, akkor először fogantattak meg valakinek agyában és pattantak ki belőle mint a villám a felhőből. A ki ezt hiszi — csalódik. Már a huszas és harmincas években terjeszték azokat apáink — s eleinte a szabadelvűek — (nem a mostaniakat értem, kérem!) — jámbor óhajtaiknak nevezték, a kormány és hívei veszedelmes felforgató útjait törékvencék blyeggették és a hatalom birtokában lévén s azt minden útjától ösztönszerűleg féltvén, mindent elkövettek a rcttegett útjaitok meggátlására és szabadelvű apáinknak csak nagynehezen sikerült a törvényhozási utján egy-két óhajtaikat megvalósítani; — így csak például hozom fel az 1832 ben egyfelhívott 1836 ban végződött országgyűlésen a volt urbíri jobbágság helyzetének szabályoztatását és ez által javíttatását; az 1813/4-iki országgyűlésen azt, hogy hivatalokat és megyei tisztségeket nem nemesek is nyerhessenek, — a mely törvényt az útjaitok ellenzői már meg nem akadályozhatván, talán épen ez okozta 1844 ben az országgyűlés hírtelen eloszlását, mert azt reményllették, hogy a 3 év múlva összehívandó újabb országgyűlés nem lesz oly nagyon szabadelvű, — ámdé csalódtak, mert a szabadelvű eszmék és óhajtaik az alatt is érlelődtek és terjedtek, és az 1847/48-iki országgyűlés — a melyre Széchenyi István gróf, egy Andrásy Gyula gróf követélvél lasztatták meg magokat és Kossuth Lajost váldoztatták meg egy nagy vármegye követélvél — csak nem lehetett kevésbé szabadelvű elődennél, és a szabadelvű párt ezen országgyűlésen erős küzdelemmel, de hathatósan készíté elé a szabadelvű eszmék dialalát.

E közben terjedtek és hódítottak az eszmék a külföldön is és febr. hó 23 an a párizsiai elkergetvén — eddig — utolsó királyukat, Kossuth Lajos elérkezettnek látta az időt és alkalmat, hogy a nemzet óhajait — márc. 3-iki nevezetes beszédében — most már követelésekként hangoztassa. Beszédét a német lapokból a bécsiek mohón olvasván, nekik is felnyit addig lezárt szemök és egyszerre oly követelőleg léptek, hogy Bécs utcáin vér folyt, de akkori jóságos királyunk V. Ferdinand, egyszerűsmdn Ausztria császára — hallván az ágyúsztót, tőle talán soha máskor nem látott erélyvel rögtön betiltá a lövetést és midőn 13-an az országgyűlési nagy küldöttség kíséretében Bécsbe érkezünk, a katonaság a belvárosból kiltitva a glacián táborozott, a városban pedig rögtönzött nemzetőrség tartá fel a rendet.

Mindezekről értesülvén a pestiekk — nevezetesen a fővárosi ifjuság egyszerűen a lelkesedés oly magas fokára emelkedett, amely ritkítja párját a világtörténetében és — megteremté a márc. 15 ét.

Az ekkor hangoztatott és vér nélkül pillanatra meg is valósított eszméket tehát — mint mondam — elő készíték apáink, — utóbb pedig azok védelmében véres csatákban küzdöttünk mi — és most? — Vagy családik vagy ámit, aki azt mondja, hogy azok mind meg vannak valósulva, hogy bírjuk, élvezük amit a márc. 15-ike meghozott s ámit mi azután feyverrel küzdöttünk, — hiszen mi főleg azért harcoltunk, hogy mint nemzetnek, mint országnak saját pénzügyünk, saját hadügyünk legyen, — ez pedig ma nincs; — mi pedig túljúk ezt és olyan képviselőkre adjuk szavazatunkat, akik ezen állapot fenntartásán működnek, mi tehát nem 52 évvel, de kimonhatatlan messzire távoztunk el már. 15 étől. Törökedjünk hát azt ismét megközelíteni és minden törvényes utat és módon esüggedtenlül törekedjünk arra, hogy hazánk közgazdasági, pénzügyi és hadügyi önállóságot visszanyerje.

Eljen a haza!
Nagy lelkesedés kísérte e remek be-

szédet. Egymásután hangzottak fel ezután a szép szónoklatok, köztük a dr. Horvay Beláé, amelyet más helyen ösmertünk, id. Bajusz József hatatosan szavalt el egy verset, dr. Fried Lajos egy minden ízben lendületes, tartalmas beszédben köszöntötte fel Matolay Étele alispánt. A dalárda hazafias dalokat énekel.

A „Magyar Király” szállóda nagy termében a sátoraljujhelyi iparosok rendeztek ünnepléses lakomát. A nagyterem teljesen megtelt, a város hazafias iparosai mind együtt voltak. Itten Bíró Pál lapunk szerkesztője tartotta az ünnepi szónoklatot, ösmertetvén a márc. 15-iki nagy nap jelentőségét, összehasonlítva az 1848-ikkorral a maít, ahol csak a szó áradatokban van még hazafiság, de a közélet mezején nem fakad ki a szabadság, egyenlőség és testvériség virága. Az 1848-iki eszményekért, és vívmányokért csak lelkesedni tudunk, pedig hát azokat a vívmányokat nem igen látjuk. Nincs szabad föld, nincs egyenlő és arányos teherviselés. Tehát csak ideálért lelkesedünk. Ez nem elég. Tetteinkben, törekvéseinkben a megvalósuláshoz mindig közelebb kellene vinnünk ezeket az ideákat. Az iparos társadalomnak éppen ma van szükségé arra a felbuzdulásra, amely 1848-an a föld munkásainak jólétét születt meg. Az iparos — kérdés ma a legeminebb, a melyen okos, hazafias, higgadt de erős akcióval segítenünk kell. Ezen a nagy napon jusson eszébe minden magyar embernek, minden igaz hazafinak, hogy az 1848-iki eszmények a magyar nép boldogságáért születtek, ezekért öntudatos bátor munkálkodással küzdenünk kell tovább, mindig és mindenhol.

Nagy lelkesedéssel fogadták Bíró Pál szerkesztő szavait, a beszédet felugó éljenzésekkel többször félbe szakítva. — Aztán András és Kucsera iparosok emeltek poharat Bíró Pálra. Hazafias dalok eléneklése közben, lelkes hangulatban a hajnali óráig eltartott a szép ünnepe.

A sátoraljujhelyi k. r. főgymnasium a sovini piarista rend tradícióhoz híven ez éven is fényesen ünnepelte meg a szabadság szent napját. Az ünneplés a főgymnasium rajztermében folyt le, mely zsufolásig megtelt. Elő előkelő hölgyközönség és a többi iskolák képviselői, a függetlenség polgárság képviselőiben dr. Schön Vilmos főorvos, a háttérben a főgymnasium ifjusága teljes számmal. Az ünneplés 9 órakor Suppé Lovasság-gálval vette kezdetét, melyet az ifj. zenekar adott elő. Ezt Székely Sándor VIII. oszt. tan. lelkes előbeszédé követte, mely után »Ima a hazáért» ének számot adta elő a fűsújsí énekkar. Görgey László VIII. oszt. tan. Petőfi »Szabadsághoz» c. rapszódijának hatisos elszavallása után, a »Ne sirj, ne sirj» melábus akkordja és egyéb régi bus dalok hangzottak fel, melynek utolsó ütemei mellett lépett a podiumra, Toma István VIII. oszt. tan. — kit tölforgatásáról lapunk olvasói is ismerhetnek — hogy Bródy Mihály VIII. oszt. tan. Március 15. c. igen sikerült költeményét szavalja el. Toma szavallatát frenetikus taps követte, melyből a szerzőnek is kijutott, kit a közönség a podiumra hitt ki. Az énekkar ismételt intermezzója után Gombos Bertalan VI. oszt. tan. ifju hűvel szavaltá el Abrányi Emil »Buzdítóját», meli zajos tappsal honorált a közönség. Petőfi lelkisít »Csatadala» hangzott ekkor fel, majd Szalai Károly főgymnasiumi tanár tartalmas felolvasása következett, mely után Farkas Dező VIII. osztályu tanuló saját szerzeményét és március Idusára írt költeményét szavaltá el tomboló éljenzések és tapsok között. Az egyes énekszámok Somogyi István főgymnasiumi tanár fáradhatatlan és buzgó működését, a zenekar vezetése pedig a közönség által jól ismert Olchváry Ernő ügyes dirigálását díoséri. A közönség Erkel »Hunyadi László» indulója közepette

távozott az ünnepség színteréről. Itt említjük meg, hogy a főgymnasium VIII. o. t. felszólítást kapván arra nézve, hogy április 11-re dicsőlkölményit írjanak vagy szavaljanak, — a lelkes ifuság minden ilyenforma aktív szerepű részvételt megtagadott.

A sátoraljujhelyi r. k. Carolinumban. A főgymnasiumból a r. k. Carolinumban leánynevelő intézet épületébe tödült a közönség, hol Maximiliana az intézet főnöknője, tanteszulete és a történelem tanárnőjének Florentin nővérnek hazafias érzése és nagy fáradtága a lelkes honleányokkal igazán szép ünneplést rendezett. A nemzeti lobogókkal díszített terem szintén szünlitg megtelt ünneplő közönséggel és a tanúgy barátával. Ott volt a gymnasium tanárikara a klerus, a többi iskolák képviselői, Katiniszky Géza plebánus, az intézet igazgatója, dr. Schön Vilmos főorvos stb. Főtiszteletű Maximiliana főnöknő lelkes üdvözlése és a Hymusz bevezető akkordja után tiszt. Florentine nővér a történelem tanárnője tartotta meg kellemes hangjával magvas felolvasást, melyet a közönség zajosn éljenzett és tapsolt meg. Bauer Antonia népdalokat adott elő, Gáthy Flóra I. o. t. Rudnyánszky »Honleányát» szavaltá el, majd a Szózat akkordjai hangzottak fel, melyet a közönség az énekkarral együtt énekel. Háber Karola II. o. t. Pósa »Ezer év után» költeményét szavaltá el, majd Geröcz Jolán, Schweitzer Leopoldina, Háber Vilma »Népdalgyűjtele» következett, melyet cimbalmon Langermann Mariska, heggedün Friedrich Róza kísért. Csengey »Zrinyi Ilona bucsuját» Lakatos Lenke III. o. t szavaltá el, mit a polgári osztály tanuló »Riadó» c. tüzösen előadott indulója követett. Ugy Hlavathy Mária IV. o. t. Mindszentynek »A szentek unokáihoz» c. szavallatát mint a többi szavallatokat és énekszámokat zajosn megtapsolta a közönség. Végül a Friedrich Róza, Mosch Ervina, Nyeviczkegy Erzsike és Weisz Olga által előadott »Rakóczy-induló» következett, melyet a tomboló közönség megújított. Katiniszky Géza intézeti igazgató buzditó beszéde után, a főnöknő és az ünneplés rendezőjét a tört. tanárnő éltette osztolt szét a közönség.

Vágó Gyula igazgatósága által álló állami elemi népiokola tüntetőleg nem ünnepeit és a hetköznapi előadást megtartotta.

A vidéken.

A szerencsi tanítók március 15-ét délelőtti iskoláikban, saját körükben tartották meg. Délután a dalárda és az iparosok ünneplése folyt le, este pedig a Társaskör, tankör és az iparosok három helyen gyűltek össze közvacsorára.

Tolcsván is lelkesen, szépen ünnepele a szabadság nagy napját. Délelőtti 10 órakor a református iskolában Csontos Margit tanítóndó rendezett nagyon szépen sikerült hazafias ünnepe, a melyen a város egész intelligens közönsége részt vett. A város egész nap gazdagon fel volt lobogóva. Este szépen kivilágtották a várost. Hét órakor nagy faklyámenet vonult végig a fűtcán, zenével és énekekkel. Azután a tüzölt torony előtti térre gyűlt a közönség, a-hol dr. Buzs Barna ügyvéd tartott lelkesítő alkalmi beszédet, Ormós Gyula pedig március 15-én c. költeményét szavaltá. Dr. Buzs Barna záró szavai után lelkes hangulatban osztolt szét a közönség.

Tokaj város hazafias közönsége a március 15-ét kegyeletes módon ülte meg. Délután 2 órakor a nagytokaji polgári kör diszközgyűlése; 5 órakor a kis-tokaji polgári-kör ünneplése volt. Az ünneplés a tokaji fűsterén tartott meg nagy közönség jelenlétében, a város fényes kivilágtásban ragyogott. A program szerint először Kölcsey: Hymnusza adatott elő a polgári énekkar által. Utána március 15. c. költemény szavallatát el Fábian Aladár tanító által. — Az ünneplés fénypontját képezte Horváth János ref. lelkes szép alkalmi beszéde. Előadatot meg a Szózat, a Bur hymusz és egy saját szerzeményű költemény: Március

Nem úgy volt akkoron diétán végezve Országunk statusa között elrendelve, Hogy a katonaság országból kimenne, Hanem csak határon összegyűlvén lenne.

Felbontá haditólak régi szabadságát, Magyar királyidőt szerzett igazságát. Kivített haditólak sok katona számát. Majd pusztán szemlélt Magyarországi táját.

Régi nemzetet király vezérlette, Melynek most egy tokos*) sűtéltag előtte. Anyira az magyart már a német szedte, Mint lengyel az medvét, ugy vezeti szerte.

Fogadtál katonát német oltalmára. A közt sok ökrödnök, tehenednek ára; Te magad elmentél kész nyomorúságra, Gyermekidet hagyatd holtig kollusságra.

Nem magyar hápedért te magadat rontod, Sem nemes hápedért hullott el esontod, Nem szép szabadságért most véredet ontod, Idegen nemzetért törvényed rontod.

Gyermekedet hagyatd, szép feleségedet, Fegyverre költöttem mid volt mindenedet, Zúdogban vetted nemesi részedet, Koczára vetted drága életedet.

Darvas Zsuzsanna.

*) Tokos, totyakos — német.
1. Jegy. Néhai n. anyám Darvas Zsuzsanna asszony által a magyar nemzet balsorsáról írott versek. (Ézt írta Szemere László.)
2. Jegy. Darvas Zsuzsanna Nagyapám. Szemere László anyja volt, Szemere Miklós.
3. Jegy. Miklós atyja László, ennek a Miklós nagyapjának anyja Darvas Zsuzsanna.
Spatak, jun. 5 1865. Erdélyi J.

15 cimmel, Honéczy Géza által. A záróbeszédet Dragovits József mondta el.

Gálszécsen a polgárság kezdeményezésére mint minden évben ez idén is megünnepelték március 15-ét. A jámbor-féle vendéglőben megtartott lakomán a gálszécsi polgárok nagy számban gyűltek össze. Jelen voltak a bíróság tagjai, közigazgatási hivatalnokok, orvosok, ügyvédek, kereskedők, iparosok... Andrej Kovics Pal, az általi iskola igazgatója méltatta talpraesett felkészítőt alakjában a nagy nap emléktét, mely után a közönség felállva a szózatot elnekelte el. Majd dr. Elek Imre vázolta a különbséget, az akkori és mostani viszonyok közti különbséget. Sajnosan konstatálván a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavainak a jog, törvény és igazság (?) jelszavakká való törpülését. Végül Besenyey István szót nagy hatással, mely után falrengető éljenzés támadt. A közönség a késő reggeli órákig maradt együtt.

Mádon a polgári olvasó-kör szép számu és intelligens közönség jelenlétében ünnepelte meg, a március 15-ét. A kör helyiségeit szolgáló két szoba kevésnek bizonyult a résztvevők befogadására. Először Pálóczy József beszélt ezután Kiss Károly ig. tanító által betanított dalára a Hymnusz énekelte. Ezután Wetterschneider Miksa, mint a kör alelnöke hatáson, beszélt. Később a dalára a »burok szabadság-dalát« adta elő, könnyekre indító lelkesedést idézett elő. Szavalt még Szonrád János tiúká és folyt a lelkes ünnep a késő éjszakába.

Sárospatakon a főiskola ifjúsága a szokásos ünnepélyt tartotta az intézet nagytermében, énekel szavallatokkal. Radassy György igazgató igen lendületes beszédet mondott.

Ünnepelték még Homonnán a »Stefánia szállodában, Nagymihályban a »Barnai« éttermében, Kir.-Helmecczen, Tarczalon, Liszán és majdnem minden kisebb községben.

Szobrot Kossuth Lajosnak.

Sátoralja-Ujhely, márc. 14.

»A teljesen idegennek is, aki először látja a várost, ha Magyarország ujkori történelmének csak felületet ismeretével bír, lelki szeméi előtt fel kell tűnnök a halhatatlan alakoknak, melyek legendárius dicsősége beleszővődött Ujhely városának vagy Zemplénvármegyének történelmébe.«

Ezeket írja Mesei Ernő abban a nagy cikkében, a mely szerdán este lapunk utján bejárta a vármegyét és várost. Mintegy feddő memento hangzott ez, de a nyomában fakadt lelkesedés kitörülte a mult hibáit. A városi színház március 15-én lefolyt ünnepélyen lélekemelő és nagyszerű esemény színhelyévé vált. Élénk kíváncsiság, kísérte dr. Hornyay Béla felszólalását és mikor Kossuth Lajos szobráról tett említést a hazafias felbuzdulás árjaként zugott a taps és tetészes vihar, a lelkesedés. A beszéd szóról-szóra ez:

Milyen tisztelt ünneplő közönség!

Hivatásomnak megfelelőleg mint orvos szóllalok föl a mai ünnepélyen, azért ne vegyék tölem rossz néven, ha abba a pohárba, melyet önök itt kellesz köszöntők kíséretében ürítenek, én néhány keserű tróm cseppet vegyieket. Orvosság gyanánt teszem azt, azon hó vágy kíséretében — vajha volna annak varázs gyógygyereje s meggyógyítana egy igen nagy hibánkból.

Még csak néhány éve annak, hogy mindnyájunk gondolata a messze távolba lett lektöve, csak néhány éve, hogy egy fájdalmas hír nyíllalott át az egész hazán, mely mindnyájunk szívét megebezte — a táviró meghozta a lesújtó hírt, hogy szabadságunk számkivetésben élő agg bajnoka Kossuth Lajos szive örökre megszünt értünk dobogni.

Megtorve zárandólkoltunk mindnyájan ravatalhoz, gyászba borult az egész ország s talizmánként hoztuk a koszu-uk ezreiből egy-egy levelet vagy vi-ág szirmot. A fájdalom hatása alatt

egy szívvel lélekkel kiáltottuk: Vitam et sanguinem!

Aztán haza jöttünk. — Szívünk fájdalmas hurjai még egy-egy akkordot rezegtek, s aztán mint a vízbe dobott kő után egy idő múlva elsímulnak a hullamok, érzelmünk hullámai elsímul- ták s a vitam et sanguinem után oda tettük — *sed avenam non.*

Uraim! Van e még egy megyéje az országnak, mely annyi nagy nevű fiat adott volna, kiknek nevé nem csak országot, de a világtörténet lapjain is megörökítve marad s mit tettünk e nagy férfiakért mást, mint hogy hangoztattuk s hangoztatjuk mindig, hogy ezeket megénekedt? Mit tett a megye Kazinczy emlékének megörökítésére? s Rákóczy Ferenc szülőhelyének megszerzésére, mely épület egy része is-állónak lesz használat, s bölcsője ide-gebe elhelyezve s nem megéneked, de Kassa városa készült szobrárt fölláttani. Mit tettünk Kossuth Lajos emléke megörökítésére? Annak a Kossuth Lajos emlékének, ki büszkén vallotta magát zemlelő s különösen ujhelyi magyar embernek mindig, de különösen abban a levélben, melyet a »Hegyalja« em- léklap megjelenése alkalmából hoztam intézett s melynek Ujhelyre vonatkozó részlete így hangzik:

»Engem életem legelső emlékezetei Ujhelyhez csatolnak, a szülőföldhöz ragaszkodás édességével. Ujhely volt gyermekkorom bölcsője, annak nevéhez van fűzve agyam értelmi mécsé felis- langásainak emléke nemcsak, hanem Ujhely volt úgy az élet gondjaival, mint a polgári kötelességekkel megbirkóz- som első kísérleteinek küzdetere is.

* Ami a madárnak első bizonytalan szárnypróbálgatásainál az anyai fészék, nekem ez Sátoralja-Ujhely volt. Sok mindenfelé hányt-vetett túlhosszra nyúlt életem viszontagságainak fergete- ge, sok helyütt laktam, de valahány- zok sóhaját hajtott és hajt (haj beh gyakran hajt!) a honvágy ajkaimra, a sóhajba, mint otthonomnak, mindig Ujhelynek emléke vegyül bele. Minő játékszer a sors kezében az ember fia! Ujhelyből indultam ki a cselekvő élet göröngyös útjára és ime! Turinban végzem hontalanul, ha nem is egészen üres, de főcélját vesztett életem útját, melancholicus gondolat, hogy ennek így kellett megénekedni! de ha maradt fel valami nyoma fáradalmas zárandó- kosulom lépteinek, mely velem nem pusztul el, az a nyom Ujhelyre vezet vissza.

Őt lettem férfivá, ki amint a gya- korlatias irányban tisztába jó magával az élethevités a s ember és polgári kötelességek értelmei felől, lerázta ma- gáról a tapasztalatlan életkor botlásai- nak porát, melyben magamféle közön- séges embernél az ösztönök még er- kölcsei egyensúlyba nem juthattak és amint most életem végén a jóakarata- nak a távol hazából hozzám érkező tanu- sítási felkötői agyamban a kérdést, hogy miként jutottam azon elhatározá- sokhoz, melyeknek tettedék érlelését hazafiai jóindulatokra méltajták, ott látom magamat üldögnél az ujhelyi várhegy, akkor még fennállott romja mellett, meg a Magashegy ormain el- elmerengve az érdekes vidék szemléle- tében, melyhez a honfoglalástól kezdve a haza jogainak, a nemzet szabadságá- nak védelmére vitt harcok során vé- gíg, a magyar történelmi annyi legke- sőbb mozzanatainak, s annyi dicsőséges névnek emlékezete van fűzve, mint az országnak talán semmi más vidékéhez. Ez elmerengések között kezdtem ko- molyan számot vetni hazánk történel- mének tanulságai, tisztába jönni nemzetem jogai megesorításainak, pang- ságainak, elmaradásainak kútfejei s ba- járj orvoslátának kellékei felől, ott ér- léltek meg a vidék történelméből ki- sugárzó inspirációk bennem az elhatá- rozást, a nép s a nép által a haza sza- badságának szentelni életemet s meg- birkozva helyzetem szerényességének akadályai, megkíséreltem, hogy erős akarattal mit képes tenni a hazának szentelt csekély tehetség.

Közönnettel tartozom Önnek Uraim! ha módját találja tudására juttatni Ujhely városa polgárságának, hogy ám-

bár már 58 éve, hogy a sors onnan elszakított, szeretet s kegyeltes ragas- kodás él szívemben a város iránt, a melyhez annyi kedves visszaemlékezés csatlol, s hogy én büszkeségemnek tartom magamat ujhelyi magyar embernek ne- veszetni.«

Emeljük szobrot Kossuth Lajosnak! Helyezzzük el egy terünkre s március 15-én nem szétforgócsalva mint jelen- leg, hanem gyűljünk mindnyájan össze a felemelt oltár előtt. Gyűljünk az érc- szobor körül hadd lássa odafent annak szelleme, hogy meg nem feledkeztünk róla, hadd dobbanjon egyet szemlé- nek értünk ott fenn is melegen érzé- sive.

A jelenlévő polgármester urat kérik fel, hogy ne engedje a szobor ügyét elaludni, ősmerve agilitása, ősmerve a szobor ügy iránti meleg érdeklődését, meg vagyok győződve, hogy az ige- nemskóra testet fog ölteni. Ma még nincs érc-szobrunk, de itt jelen vannak az abból a korból felmaradt élő szob- rok az ősz honvédek néhányan, hajt- súnk előttünk zászlót s mondjuk meg nekik, hogy küzdelmek nem hiában valók voltak s hogy még él bennünk a multakból átöröklött honszeretet.

Az Isten tartsa meg még őket sokáig! (Lelkes éljenzés és taps).

* Ekkor Székely Elek polgármester fel- emelkedik és igaz hazafiságtól felle- kesedve óriási hatás mellett hirdeti, hogy minden magyar ember, de különösen minden zemlelő embernek kötelessége a Kossuth szoborra adakozni, ő neki leg- több becsüvégya, igazi tettvégya, hogy ez a szobor Sátoralja-Ujhelyben minél előbb fölláttassék. Ott a banketten gyűjtést indít, a hol alig pár perc múlva 250 korona gyűlt össze.

A Kossuth Lajos szobrára már ré- gebbi lanya gyűjtés útján együtt van 5000 korona, most egy bizottság ke- zébe veszi a gyűjtést, estélyek, műke- velői előadások, ünnepélyek rendezte- nek majd a szoboralap javára. Nem- sokára állani fog Ujhely piacán Kossuth Lajos szobra.

Nyilatkozat. Március 15-én a hely- beli iparosok hazafias ünnepére hívtak meg, hogy ez estén ünnepi szónok- latot tartsak körükben. E megtisztelő kötelesség távol tartott a városi kaszinó ünnepeig, ahol igen szép hazafias felbuzdulással gyűjtést indult meg a Kos- suth Lajos szobrának felállítására. Es mert ott nem tettehet, ez uton kell ki- jelentenem, hogy Mesei Ernő ur, egy hozzáim intézett levelében a Kossuth- szobor felállításához 200 koronával hozzá járul. Sátoralja-Ujhely, 1900. március 16. Biró Pál.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

»Felhívás a felvidéki városokhoz. Az a régóta rebesgetett óhaj, hogy Buda- pest telefon hálózattal köttessék össze Kassával, végre a megvalósulás stádiu- mába lépett. A kereskedelmi miniszter maga vette kezébe ezt az ügyet, aki megkezdte a munkálakat arra vonat- kozólag, hogy a kassai közhasználatu távbeszélő hálózat, az országos helyközi távbeszélő hálózattal összekapcsolható legyen. E célból az építendő új huzal- csoportok irány nyomának megállapí- tása végett a kereskedelmi miniszter elrendelte a közigazgatási bejárást, a mely az érdekelte felek közbevonása mellett e héten tartatott meg a város- ház polgármesteri hivatalában.

Es mert ez a fontos közzgazdasági, különösen kereskedelmi szükséglet is most nyírt haladt, szóval kell ten- nünk azt a közhangulatot, amely a hegyalja, bodrogköz és a felvidék óri- ási közzgazdasági hasznát látva abban, hogy ez a telefon-hálózat — amely Mis- kolczon át vezetettik Kassára — kiter- jesztessék a Miskolcz—Máramaros-Szi- geti vonalra is. M. Sziget, N.-Szőlőss, Beregszász, Sátoraljaújhegy és Munkács Ungvári telefontársnyvonalak egy a közzgazdasági és kereskedelmi gyorsabb forgalom óriási hasznát jelentenek.

Azt hisszük, ha az érdekelte városok ez irányban közös akcióra lépének

könnyen keresztülvihető volna a Bu- dapest—Máramaros-Szigeti telefonháló- zat is.

»Hivatalos hirdmény. Sátoralja- Ujhely város közzállítására szorult- jainak a segítségnyújtás végleges ren- dezése megengedtem, hogy önfent- tartásuk végett szerda és szombat napokon, az izraelita vallásuak pe- dig csütörtökön közzíradományokat gyűjtésnek mely célból az illető szeg- ények jélvényekkel látattak el. Midőn ezen intézkedésemet a t. közönség tudomásra hozom egyuttal felhívom, hogy csak jélvénnyel bíró szegények vannak jogosítva kéregetni, s azon esetben ha jélvény nélkülú avagy szerda és szombat illetve csütörtök helyett más napokon jelentkezni kéregetők, azokat a legközelebbi rendőri állomáson bejelentsek. Sátoralja-Ujhelyben 1900. évi márczius hó 15. Székely Elek polgármester.

HIREK.

Márczius 20.

Földi halálod gyásznapján áldó imáddással borulok le előtted örök nagy eszme: Kossuth.

Nem vagy te pusztá név, annak az öreg embernek a neve, akit most hat éve milliók zokogása kísért utolsó útjára. Egy szent örök eszmévé magasztosult azóta a te neved. Mind, amiért négy száz év óta küzd és vérzik ez a magyar nemzet, a magyar sziv minden vágya, minden álma, minden reményisége, — minden amit éreztek, de nevezni nem tudtunk előbb, — fenségesen, lelkesítően cseng felénk a te szent nevedből, Kossuth.

A te neved jelenti nekünk a füg- getlenséget, a szabadságot, — azt a dicső ábrándképet, a melyért vértanuk ezrei áldoztak már életüket, amely után legelőbb, legtitkosabb imája száll minden magyar szívrnek.

A te neved a mi hitünk, a mi re- ményiségünk, a mi bizodalunk. A te neved mondja nekünk, hogy nem fog elveszni, hogy függetlenül, boldogan fog élni a magyar. A te neved bátorít, lelkesít, vezérel minket harcra küz- delemre, s a te neved lesz a mi diadalunk.

A szeretett eszméjét Jézus neve jelenti a világnak, — a magyar füg- getlenség eszméjét Kossuth Lajos nevével nevezi a magyar.

Ennek a szent, örök eszmének a temploma legyen minden magyar ember háza, ennek az oltára legyen minden magyar ember keble.

Boruljunk le előtte és imádkozunk hozzá, — imádjuk őt ne csak szóval, de minden eszedeketünkkel.

Hozsánna néked, Eszme!

b. b.

— **Mai tárcánkra**, mint nagyjelentő- ségi történelmi adatra, felhívjuk a köz- zönség figyelmét.

— **Eljegyzés Brachfeld Arthur bécsi** kereskedő cs. és kir. udvari szállító, eljegyezte Harsányi Lujza kisasszonyt, Harsányi Jakab b.-k. váraljai birtokos szép leányt.

— **Egán és Sölley**, mint a minisz- térium kiküldöttje e héten Ungvárra érkeztek és onnan a vármegye föl- vidékére utaztak, hogy a ruténlaka vidék viszonyait tanulmányozzák, melynek alapján fogják azokat az intézkedéseket fogantatni, a melyek a galiciai bevándorlást korlátozni és a népboldogítási akció alapját képezni fogják. Sölley Sándor, mint a belügyminiszter kiküldöttje tanulmányozza közbiztonsági szempon- toból az egész felvidék rendőri szer- vezetét, kihez csatlakozott Egán Ede, mint a beregi fölvidék kor- mánybiztosa, hogy jobban és alapo- sabban megismerje azokat a nyo- mokat, a melyeknek orvoslására első sorban szükség van.

— **Lindé Marcella hangversenye.** A dalnéklés ez időszertit legkivá- lóbb képviselője, Lindé Marcella hangversenye iránt, mely e hó vé-

gén lesz Ujhelyben, mind nagyobb érdeklődés nyilvánul, úgy hogy előreláthatólag ismét zúzó háza van kilátásunk, mint legutóbb Kubeliknél volt. Lindh tünneményes tehetségét ép úgy mint Kubelikét ez év hajnala hozta felszínre, mindkettő egyformán és egy csapásra meghódította a közönséget. A jegyeket (melynek árai a Kubelik hangversenyével azonosak) már át lehet venni Lövy Adolf helybeli könyvkereskedőnél. Vidéki érdeklődők jegyeiket táviratilag megrendelhetik.

— **Szakácsy Gyula temetése.** Szakácsy haláláról hírt adtunk a multkor, a hol tévesen volt megemlítve, hogy elhunyt a szerencsi posta főnökévé kineveztek. Igaz érdem kísérte a sírba, de betegségét utját szegte a továbbhaladásának. Csodálatos, hogy oly gyakori a halálozás és betegeskedés a posta tisztjei és alkalmazottai között. Szerencsétlen fatum vagy pedig a mizerabilisan rossz postahelyiség az oka: nem tudjuk, de mindenesetre sajnálatos körülmény. Szakácsy temetésén nagy részét nyilatkozott meg az elhunyt dékét tisztviselő mellett, holtestek Gerecsyére a családi sírboltba szállították.

— **Purim.** A mai világban, a midőn Szulamit, Eszter és Barkochba, a színházak slagerdarabjai révén megbírt lábra kapott a zsidó kultusz, a zsidók farsanggal, a Purimot talán még jobban ünneplik, mint ezelőtt. Az ünnep jelentőségét magyarítani fölösleges: már darabot is írtak róla: az Eszter, amelyet az ünnep alkalmából sok vidéki színházban adtak, és a mely riválisa akart lenni a Szulamitnak. A zsidóknak legvidámabb, mulatságra teremtett ünnepe a purim, a melyet az óriások rövidebbre szabott, mint a keresztényeké a farsangot: de azon a két estén, a melyen tart, van annyi jókedv, a mennyi ekstraktuma lehet egy egész farsangnak. Az idei purim csótörtökön és pénteken volt. Az ünnep első-estéjén szerdán, az istentisztelet fél hatkor este kezdődött az izraházban.

— **A hölgyközönség figyelmébe ajánljuk** Révész Sándor fővárosi kereskedő hirdetését, mert kellemes meglepetésben részesíti önmagát azon hölgy ki szükségleteit a fenti cégnél szerzi be, ahol a legszolidabb kiszolgálásban részesül.

— **Révész Imre táncitanító** a tanítást városunkban a napokban kezdi meg. És pedig a Carolineum zárdában e hó 19-én hétfőn, hol a beiratások a főnöknél eszközölhetők. A nyilvános tánciskolában való részvételre a jelentkezők eszközlése **Landesmann** Miksa és Társa könyvkereskedésében minél rövidebb idő alatt kerétki, mivel a tanítás csak a növekedéket meghatározott számban való jelentkezők esetén veheti kezdetét. Ez idén más táncfolyam nem lesz.

— **Egy vidéki nagy nyomda pusztulása.** Mint tudósítottuk írja: *Simon* Józsefnek, a Tokaj-Hegyalja című heti lap szerkesztőjének és kiadójának nyomdája, és éjjel ismeretlen okból kigyulladt és gépekkel, betűkkel és nagy papír raktárával együtt teljesen leégett. Alig volt vidéki nyomda mindenféle gépekkel jobban ellátva, mint ez, mert a legnagyobb és legszebb nyomtatványokat képes volt előállítani. Hogy a helybeli cukorgyárnak lehetőleg minden nyomtatványát képes legyen előállítani, minden e nemű gépet megszerzett, ennek dacára a szükséges nyomtatványok alig egy részének kiállítását tudta a gyár részére megkapni. A tűz éjjel fél 12 órakor támadt, az iszonyu szélben a rom, kath. kántor-tanítói lakás és meléképületheivel együtt leégett, az iskolák megmentése azonban sikerült. *Eudre* Gyula r. k. kántor-tanítónak is nagy a kára, mert a padon levő fehérruháit, a kamarában minden életnemű teljesen leégett. A kár igen nagy, különösen nyomdai berendezés értéke meghaladja a 40 ezer korcra, melynek alig harmada térül meg a biztosításból. A részvét óriási, még szerencse, hogy ember életben nem esett kár. — A lap megjelenése bizonytalan ideig be van szüntetve.

— **A felvidéki házalók.** A kereskedelmi miniszter a törvényhatóságokat körrendeletileg értesítette, hogy az Arva- és Zolymármegyékéből származó házalók betivásárolatogatásának jogát ez eddig kiadott rendelkezések nem korlátozzák. Kötelessége azonban a hatóságoknak minden előforduló esetben pontosan és lelkiismeretesen megállapítani azt, vajjon valóságos házalóval, avagy oly egyénnel áll-e szemben, ki a házalási engedelmet kizárólag betivásárolatogatóra használja föl. A házalónak azonban szabadságban állt tevékenységét csupán egy kisebb körre, esetleg néhány helységre korlátozni és így abból a körülményből, hogy csak egy községben így tényleg házalást, egymagában betivásárolatogatósi jogának elvesztése nem következik.

— **A szerencsi állami iskola helyének** kimérése a posta előtti köztérben, az államépítészeti hivatal tanfelügyelő közösi bizottsági jelentésében március 13-án délelőtt történt meg a nagy közönség élénk érdeklődése mellett. Az impozáns épület a háromszögű tér közepén fog, az állami ut felé frontál épülni, már a 4 terem és egy tanítói lakás alapozása és falazata is úgy épül, hogy arra szükség esetén emeletet is lehessen húzni. Az épületnek május elejére tető alá kell kerülni, ha csak a hivatalos jóváhagyások, árlejtési tárgyalással el nem húzzák pár hétre az időt. Az intézetnek szeptember elején meg kell nyílni a mely időre a tanítók és iskolázók kinevezése is meg fog történni.

— **Tüz Nagymihályban.** Lapunk előző számban említettük már, hogy Nagymihályban e hó 13-án a város két helyén is tűz támadt. Tudósított részletekben is megírja a tüzet, a mely este 7 órakor a város felső utcáján Csinésár György csúribjében keletkezett, ettől gyulladt ki a szomszéd csűr, sőt Petroszki András háza is, melyeknek mentéséről szó sem lehetett, csak a pusztító elem tovább terjedését akadályozták meg. Mikor a tüzi láma elcsendesült, mintegy esti 10 órakor ismét félreverték a haragot, már ekkor lángban volt öv. *Widder* Izidorné templom utcai háza, ezt a tüzet sem tudták eloltani, meggyulladt ettől a Fröhlich Gyula háza is, mindkét tetőzet teljesen leégett. Egy pár önfeláldozó, derék ember műve volt, hogy a lángban álló házból a betegnek fekvő ősz *Widder* Izidornét kimentették. A kár nagyobb része megerült, mert a házak az Első magyar általános biztosító társaságnál és a Fongiemer biztosító voltak. De ez nem vigaszt. Mert valóságos a zemlénnyek közbiztonság, a hol a gyújtogatások a legfőbb vidéken és különösen Nagymihályban majdnem napirenden vannak. És az szégyenletes nembánomság, hogy egy ily fejlődő kereskedelmi város nem tud egy valamire való tűzoltó egyletet létesíteni és pár koronát tűzoltó felszerelésre áldozni. Mert a mostani tűznél is mentésről szó nem lehetett, azért mert minden hiányzik.

— **Családi dráma a gyermek vallása miatt.** Gere Gyula kassai ácsmester csak nem régen esküdtöt örök hűséget Kurucz Zuzsánnának, a ki megígértette a vőlegénynek, hogy a születendő fiu gyermeket római katolikusnak nevezteti, dacára, hogy azt apja vallása után reformátusnak fogják keresztelni. Hanem Gere Gyula később megbánta ezt az ígérteit s a nászéjszaka után kijelentette az apósának, hogy a fiából mégis csak református lesz. Ebből olyan veszekedés támadt, hogy a fiatal asszony testvér Kurucz Pál lekappa vadászfegyvert, rálőtt a menyecskére, saját testvére. A legérdekesebb pedig a dologban, hogy a fiatal asszony bármennyire szereti is a férjét, valóperit inditotta ura ellen.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, köhica, verszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer* vörösítő labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. o.

vasóinknak, ha e kitűnő gyógyszerrel b. figyelmükbe ajánljuk. 1. tekeres, mely 6 doboz á 15 labdaes 1,05 ft. A pénz előzetes beklődése után egy tekereset 1,25 frtért, 2 tekereset 2,30 frtért, 3 tekereset 3,55 frtért küld bértment *Pserhofer* J. gyógyszerész, Bécs, I. Singer Strasse 15.

— **Magyar Nemzet** politikai napilapunk mai számában közölt hirdetésére különösen felhívjuk lapunk t. olvasóinak szives figyelmét. A „Magyar Nemzet” főszerkesztője Jókai Mór és Bekics Guszty, Félék szerkesztője Adorján Sándor. Kiadótulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

— **Fontos háziaszonyoknak!** A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymazzal van bevonva. Puha padlóknál ez akkor érhető el legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcal kenik be. Ezen kitűnő és elismert legjobb fénymazzal gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fénnyel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymazzalnál, mert kiadóbb és tartósabb. Értékeltelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjünk mindenki kizárólag Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot t. v. bejegyzett vasolvag- védjeggyel.

— **Vergyógyászat (Hämopatia).** Már több ízben említés történt ezen új gyógymódról, mely, mint a napról napra elért remek eredmények bizonyítják, hivatva lesz e most uralkodó gyógymódoznak teljesen új irányt adni. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek Budapest V. Váci körút 18. sz. alatt hámpatiál intézetében, teljes gyógyulást nyerne mind azon betegek, kik asthma, szív-, gyomor-, bél-, hólyag vagy ideggyógyászatban (különösen neurastheniában), továbbá vér- és bőrbántalomban szenvednek. Ilyen betegek el ne mulasszák a hirtelven szakítottoshoz segítségért folyamodni.

— **Tavaszi divat.** Már gyönyörködhetünk a tavaszi, ezuttal igazán szép divat ruhákban. A legkényesebb izlésűeket is megelégteti az eredeti angol és francia ruhadolletek, igazán elite darabok megnyerő szépsége, sikkje és sokasága a *Ats és Társa* utócai, *Gartner, Holvay és Társa* cég budapesti (IV. Szerviztárs 5. sz. a.) dus raktárában, hol a női konfekció ágába vigó összes cikkeket nemcsak a legelőkelőbb jó minőségben kaphatók, hanem aránylag nagyon jutányos áron is. A t. hölgyközönség siet is ezen elsőrangú divatszalonba, hogy idejekorán kiválassza a legmodernebb toilett szükségleteit.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági téli tanfolyam.

— Záró ünnepély Perbenyikén.

A gróf *Mailáth* József által létesített, a mult év december havában megnyitott gazdasági és házi ipari szaktanfolyam záró ünnepélye e hó 15-én délelőtt tartott meg Perbenyikén a nyerségi uradalmi épületek tanműhelylyé átalakított termében.

Amint már lapunkban többször jeleztek a közérdeklődés számos irányban tevékenykedő főur ezen lépését is siker koronázta. A nép megértette és méltányolta a nemes törkövést, felhasználta az ösmertészeti alkalmat s elmondhatjuk, hogy a tanfolyam eredménye nagyban és egészen megfelelt a jogos várakozásnak, sőt a házi ipari oktatás terén felül is multa.

Hanem különösképpen tartjuk, hogy a varmegyei gazdasági egyesület ezen szaktanfolyammal szemben nemcsak hogy annak tartama alatt ridegen elzárkózott, hanem a köteles érdeklődés azon minimumával is adós maradt, hogy annak eredménye után tudakozódva legalább a vizsga számba menő záró ünnepélyen képviseltette volna magát. Nem vészett ugyan jelentőségéből semmit a záróünnepély a gazdasági egyesület képviselőtételének távol maradása által, de jogosan feltehetjük azt

a kérdést, hogy vajon hivatásának megaslátán áll-e az a gazdasági egyesület, amelyik mikor programja egyik esszenciális részének megvalósításáról van szó az érdeklődés fölkelésének kötelessége helyett a közönségen mutat példát?

Érdekes reflexiók kérézdeknek tollunk alá s az összehasonlításokra esziklandoznak, amidőn gazdasági egyesületi lepelben egészen más fajta tendenciák nyertek inkarnatiót, bezzeg volt akkor műreklődés, láttunk szülő tanulmányi uton olyan vidékről lekerült »érdeklődőket« ahol krumplit termesztnek, s ahol igazán Hekuba az, vajon a szülő gyökerének árt-e a peronospóra vagy a levelének a filloxera. De ezekről majd máskor.

*

A záró ünnepélyen a földmívelési kormányt *Tormay* Béla miniszteri tanácsos képviselte. Az érdeklődő értelmiség és a jelentékeny számban összegyűlt földműves gazdák előtt gróf *Mailáth* József rövid velős beszédében változó a tanfolyam célját s számbelt a kezdet nehézségei dacára is figyelemre méltó eredmény statisztikai adataival. Majd *Tormay* miniszteri tanácsos intézett tapintatos buzdító beszédet a földműves gazdákhoz s annak befejeztével személyesen vizsgálta meg az *Abonyi* Károly sárospataki tanítóképzési tanár által oktatásban részesített fiatal paraszt fiukat.

Az értelmes feleletek szépen nyugtázták egyrészt a tanár szakavatott oktatásának eredményét, másrészt meggyőzték a hallgatóságot arról, hogy tudással, tapintattal, jó akarral minő jelentékeny mértékben jótáható az elhanyagolt nép látókőre a gazdasági ösmerteknek sőt a közzgazdasági kérdésekre a nép fogalomköréhez mért területén. A praktikus dolgok ösmerte mezőgazdaságban, állattenyésztésben, szőlő és gyümölcs kultúrában, a foggyasztási, hitel és értékesítő szövetkezetek jelentőségének méltatása szűrődött le az egyszerű földműves fiuk értelmes beszédjében.

A házi ipari szaktanítás produktumai pedig valósággal meglepték az érdeklődőket. A háttalan fűzesszövből font primitív kósartól kezdve a fejlődés fokozatain keresztül ott láttuk a félfinom, finom és igazán piacépes kifogástalan fonott munkákat hantólt és festett fűzesszövből, gyékényből. Között nem egy olyan darabot is amelyik a finnyás izlést is kielégíthetik s a szalonok asztalára nyertek igény jogosultságot.

A gyékény fonás kulturájában a fő érdem a bodrogközi jötkönyű növénylet, amelynek élén *Mailáth* József grófné fejt ki a legnagyobb elősmertés méltó tevékenységet. Ott a szemünk láttára fontak a tanfolyam fiatal leányokból álló nővédekéi kalapokat, szivar tárcákat, dísz kosarakat, házi cipőket s több apróbb nagyobb dísz tárgyakat, amelyek versenyképes produktumait képzik az e nemű ipareknek egy annyira, hogy e téren több nem kísérletezőről, hanem sikeres eredményről számolhatunk be, s hogy többet ne említsünk, egyes fonott munkákból jelentékenyebb mennyiség egy bécsi kereskedő egyenes megrendelésére készült. A grófnő nemcsak lelkes buzdítója, kezdeményezője eme kenyéradó házi ipari foglalkozásnak, hanem gyakorlati közvetítője annak is, hogy a kézművesek megtalálhassák foggyasztási piacukat is. Vajha sokan követnék!

A téli tanfolyamot 72 napon át elméleti előadásom 2187 hallgató, a házi ipari előadásom pedig 83 munkanapon át 1978 hallgató, tehát összesen 4165 hallgató látogatta. Ez az első esztendőre fényes eredmény.

Ott láttuk a szőlőkösarat, a gazdasági használatra szánt fonott munkákat a szekér kástól a törökhorod kósárig, fonott butort izlőses kivitelben a grófi kastélyból került minta után készültve, a közönséges takaró gyékényt, a cirkóze seprőt, szóval mindent ami gyakorlati, ami hasznos. Bámolatos, hogy a rendelkezésre állott rövid idő alatt és fogyatékos eszközökkel s hozzá a kezdet nehézségeivel küzdve ily eredménnyel állunk szemközt.

Amint hallottuk és a miniszteri megbízott is kijelentette a fonó műhely állandósítottai fog, s őszintén megvallva ebben látjuk a törekvési igazi sikerét, mert csakis ez uton valószínűleg meg az a cél, hogy népiipari foglalkozás a siker erejével vájjon magának medret a kissé indolens középünknel.

Miután a tanfolyam növendékei bizonyítványukat megkapták s egy a földművelési kormány, valamint a gróf Mailath József részéről adományozott jutalom könyvek között kiosztattak, a gróf és Tormay miniszteri tanácsos lelkes zárbeszédek után a záró ünnepély berekesztették.

Egy fiatal földműves néhány keresetlen szóval köszöntötte meg a védúrunkat s a kormány képviselőjének a nép iránt tanúsított kegyes érdeklődésüket és fíradóságaikat. Végül pedig *Antolcay* Antal lelesz-pólyáni g. kath. lelkész a bodrogközi földműves közönségének nevében mondott szép, lendületes beszédet amelyben a grófi pár iránti hálás köszönet nyert kifejezést előismerésre és utánzásra méltó önzetlen buzgólkodásukért.

— th. — s.

* **A jégverés elleni védekezés.** *Raum* Oszkár az országos meteorológiai intézet asszisztense a földművelésügyi miniszter megbízásából a jégverés ellen való védekezésről e hó 20-án kedden délelőtt a vármegyeháza nagytermében előadást tart.

* **A szerencsi cukorgyár az évi munkáját március 12-én teljesen elvégvezte,** március 17 én ennek öröme nagy nyugalmaságot rendez.

* **Pártoljuk a hazai ipart.** A belügyminiszter rendeletet küldött az összes és így Zemplénnégy megye törvényhatóságához is, hogy hivatalos pecséteiket és bélyegeiket a hazai iparosoknál készíttessék.

* **Mezőgazdasági munkások nyilvánartatása.** A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya a közönségi és törvényhatósági munkásokozvetítőkől beérkezett jelentések alapján nyilvánartatja azokat a munkásokat, kik lakóhelyükön kívül is hajlandók munkát vállalni. A minisztérium munkásügyi osztálya mindazoknak, a kik munkásokat óhajtanak felfogni, a kik belvél, levélbeli, vagy távirati megkeresésére díjtalan felvilágosítással szolgálnak s a munkások szerződésüket megkeresésre készsége közvetíti.

TANÜGY.

Az alvó leányzó ébredése.

Már t. i. az állami iskola városunkban. Mert eddig csak imponáló épületeiről tudtuk hogy van. Oly csendesen, zajtalanul végezte működését, hogy bizony-bizony még csak azt sem vettük, ugy szólván észre, hogy létezik. Ma már ezt is tudjuk. A leányzó felébredt. Köszönet érte Gárdonyi József tanítónak, mert az révén fordult a közfigyelem ezen a városunknak nagy anyagi áldozatával létesített tanintézet felé. Ez a fiatal tagja az állami iskola tanintézetének birt elég erkölcsi bátorsággal sorompóba lépni s bemutatni Grosselin *»phononimikái«* módszerét, melyet nálunk Czukrász Róza honosított meg s melynek Gárdonyi is apostolává szegődött. — E módszer az irva-olvasás terén tanügyi körökre mind-egyre nagyobb és nagyobb érdeklődést kelt s folyton több és több apostolra, követőre talál. Jelképes hangoztatási módszernek nevezhetők talán magyarul, mert e módszer a hangokat jelek segítségével érzékelteti, azaz láthatóvá teszi egyszerűsége miatt, a mi eddig csak hallható volt.

Kiemelkedő előnye pedig az a többi gyermek-gyógyító módszerek fölött, hogy egy cseppet sem fárasztó s emellett mulatózó s így a gyermek figyelmét játssz modorával folytonos élénkségekben tartja s a mi a fő: a hangok összekapcsolását oly bámulatos könnyűséggel eszközöli, hogy az még a leggyengébb növendékeknek sem fárasztó. Gárdonyi a helyi lapok

utján hívta fel városunk és a környék tanítóinak figyelmét ez új módszerre, melynek bemutatását március hó 14-ikére jelezte. Ugyilátszik a felhívás komoly figyelemre talált, mert a nevezett napon az állami iskolának ugyancsak nagyszámu vendége volt, kik a Gárdonyi által bemutatandó phononimikai módszer meghallgatására gyűltek össze.

Az érdeklődők között ott láttuk Dókus Gyulát Zemplénnégy megye főjegyzőjét, gondnoksági elnököt, Zemplénnégy megye kir. tanfelügyelőjét, Dezős Lajos tanítóképző igazgatóját Sárospatakról, Szekerák Kálmán Sárospataki főesperes és apát plébánost, Kádár János legényei ev. ref. lelkész, Ertl Heribert tanfelügyelősi tolnokot, Petsár Gyula, Violet Gyula és Szokolszky Bertalan új helyi rom. kath. segédlelkész-hitokatókat, Balogh Kálmán pataki gyakorlati iskolai tanítót, Landesmann Miksát a „Felsőmagyarországi Hírlap“ kiadóját, sok vidéki tanítót, nevezetesen Legényről, Csörgöről, Isztánésről, Nagy-Toronyáról Lasztóczról, stb. Továbbá az állami iskola gondnokságát, Katinzky Gejza plébános és Dr. Reichard Salamon ügyvéd képviselőjében, a helybeli rom. kath. az izr. és gör. kath. tanítókat teljes számban, a ref. egyház kántorát és az állami iskola 15 tagból álló tanintézetét. Összesen mintegy 50 tanfőru, tanítónőt és tanügybarátot.

A phononimikai módszer bemutatása előtt Gárdonyi melegen üdvözölte a szép számban összegyűlt érdeklődőközönséget, hálás köszönetet fejezett ki az érdeklődésért s azután mintegy negyedéraig ismertette e módszer előnyeit az eddig használt módszerek fölött. Ennek bevégeztével fogott csak módszerének bemutatásához. Tanítványai tisztázták feleleteit, a hangok bámulatos tisztá kiejtése, összekapcsolása, a hangokat érzékeltető jelek használatát s a könnyed folyékony olvasás külön-külön s együttesen is mind meglepően sikerültek s általános tetszésben részesültek.

A kir. tanfelügyelő Nemes Lajos kir. tanácsos csak a jelen voltak hű érzelmet tolnácsolta, a mikor a bemutatott tanulságos tanításért az egybegyűltek köszönetét fejezte ki. A mikor pedig arra szólította fel a megjelent tanügybarátokat és tanfőrukat, hogy módjárán bíráló véleményét a látottak fellett, bizony senki sem akadt, ki a bemutatott módszerről elégtelleg mert volna nyilatkozni. — Igaz ugyan, hogy a módszer fűldiesítésére nem akadt vállalkozó, de hát ez nagyon természetes akkor, mikor korszakos utjaitról van szó s egy vértinké vált, bár nem jó, de megbukott módszer fellett kell pálcázni tőni. Ezt csak lassan idővel érhetjük el, mert hiába, minden nagyképtűködés, minden vaskalaposág és fontokodás daczára is a phononimikai módszer a jövő, s az érdem pedig Gárdonyi, hogy Zemplénnégy megye tanításának most ugyan szűkebb körben mutatta be, de reméljük, hogy a jövő ősszel talál módot arra is, hogy a vármegye összes tanításának is bemutassa.

Paedagogus.

NYILT-TÉR.)*

A czékei daloknak.

Várlaky Sándor czékei plébános urnak hozzá intézett nyílt levelére a „Felsőmagyarországi Hírlap“ március 10-iki számában „Dal egy terebesi ügyvéd“ cím alatt közöltétet választásunké nyeltem eszembe juttatja Aeozpo meséjét az oroszlánbörbe bujt állatkárol.

A február hó 27-én tartott megyei közgyűlésen ő is oroszlánbörbe bujt, azt gondolta, hogy az egész megye s az egész ország most már őt oroszlánbörbe fogja tartani; megfellekedett

* E rovat alatt közöltékért a szerkesztő nem felelős.

azonban arról, hogy a hangja nem oroszlané és minden józan gondolkodó ember megtudja itélni, hogy az oroszlánbör alól kilóg a — mondjuk a láb!)

A „hazafiség“ bőrébe bujva keservesen köszögt az Amerikába való kivándorlás ellen, de figyelmen kívül hagyta azt, hogy a mi népeink tulajdonképpen nem vándorolnak ki Amerikába, mint más nemzetiségűek, hanem megélhetes és munkakeresés céljából megy ideiglenesen Amerikába és minden józanul gondolkodó ember tisztában van azzal, hogy künyei nem hazafias fűjaldomból származhatnak; hanem az egyes nagybirtokosok felszisenése azért, hogy most már nem lehet a „miseria plebs“ tetszés szerint robotoltatni, amennyiben azoknak egy része tiszteres munkabért talál a tengeren túl és az így előállt nagyobb kereset és kisebb kínálat folytán hazai munkabért követelnek s a felszólaló ur kénytelen ama fávágónak, kire mint bizalmi emberére hivatkozott 20 krral nagyobb napszámot fizetni s ez fáj oly nagyon hazafias és ajtatos lelkiületének!

A Reverendus hazafisága tehát annyiból áll, hogy az egyes nagybirtokosok és saját jólétét biztosítani akarja — de a népre nem gondol! — Ami pedig érdekükbe ütökzik, az égbekiáltó „hazafiatlanság.“ A hangzatos frázis még nem hazafiság szent atyám! Különösen nem, ha az ön-érdekből történik. Hogy pedig hazafiaságát tettekkel bizonyította volna, vagy a nép jólétért valaha valamit tett volna, arról sajnós hallgat a krónika. Figyelmen kívül hagyva lelkiatám, hogy a felföldön meg-illetket egy tehénért cseréltek, ma pedig annak ára 1000—1500 ft. Gálzseés, Terebes vidékén pedig negyed telek ára 800 ft volt, ma pedig 3000 ft, ez az amerikai pénz következménye egyrésztől, másrésztől az, hogy ön ft. atyám 20 krral nagyobb napszámot kénytelen fizetni.

Az oroszlánbör köntöse még nem valódi oroszlan, azért nem is tartom érdemesnek az azokban foglalt handabandákra részletesen kiterjeszkedni, csak azt constatálom belőle, miszerint nyilatkozatával nekem a kívánt elégtelét akaratán kívül is megadta.

1. Nyilatkozatának sértő részét, hogy „Botrányos dolog, a mi köztudomású, hogy van a megyében egy banda, mely a kivándorlást elősegíti s annak vezetője egy terebesi ügyvéd“ — visszaszívta.

2. Feltűnési viselkedéséből eredő, henevezésével bizonyítványt állított ki magáról, hogy a tisztességről nagyon gyarló fogalmi vannak, amennyiben engem nem az illetékes fórum előtt vádolt, hanem a megyei gyűlésen szájhösködött, ahol én, — nem lévén megbízottsági tag — jelen nem voltam és magamat nem védelmezhettem.

3. Bizonyítékot szolgáltatott arról, hogy az egyéni szabadságról fo-

galma sincs és hátramaradottságában azt hiszi, hogy a parasztság az a Dózsa-féle parasztlázadás óta mai napig meg van fosztva szabad külközködési jogától.

4. Továbbá bebizonyította, hogy sokkal korlátoltabb, mintsem hogy az ügyvéd jogairól és hatásköréről sejtelmé volna és arról sincsen fogalma, hogy az ügyvéd őt megbízó felelt peres és perenkívüli ügyekben képviselheti és ügyeikben eljárhat.

Nem tudja, hogy épen az egyes nagybirtokosok nyomása következtében az utlevél megszerzése annyi akadályokkal jár, hogy a parasztszótály kénytelen ügyvédnek segélyt igénybe venni, hogy egyéni szabadság jogait érvényesíthesse.

5. Az egész czikk tartalma bizonyítást tesz arról, hogy a Reverendusnak egyejeje, ha valaha normális is volt, jelenleg meg van hibbanva, azért is vele további polemikában nem boesátkozom és végül idézem az ismert szállóigét „a kutya utat — a karaván halad!“

T.-Terebes, 1900. márc. 12.

Dr. Fald Andor.

Kiadó tulajdonos:
LANDESMANN MIKSA.

633. vg./1899

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezemmel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbírósnak 1899. évi V. 311/2. sz. végzése folytán Dr. Kovács Gábor ügyvéd által képviselt **Tállay népbank** felperes részére **Leoko János** alperes ellen 143 ft. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1200 koronára beestült ingóságokra a szerencsi kir. járásbírósnak 1899. évi v. 311/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, nemennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Mező-Zomboron alperes lakásán leendő megtartása határidőül **1900. március hó 20 napján délelőtt 10 órája** kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt 1 gőzmozgony, 2 ló, 1 szekér, 1 gabona tisztító a legfőbbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok kik az elárvarendő ingóságok vételárából a végrehajtott követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jogkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölslegére fognak utaltatni.

Kelt Szerencs, 1900. évi márczius hó 7 napján.

Stern József

kir. bírósági végrehajtó.

20 % engedményt kap mindenki.

GUMMI

és hallható, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ara tucatanként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—. Boots americk. tucatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. Női óvszerek: Haase tandr-féle frt 2.—, Menzinger tandr-féle frt 2.50. Dr. Earlet-féle 3.— darabanként. Ezen női óvszerek Női óvszerek: valdó párisi, tucatanként frt 2.—, 3.—, szűzszor is használható. Hölgy szlvasok, valdó párisi, tucatanként frt 2.—, 3.—, 4.— és frt 5.—. Dianna B. havi kötő nőknek, legjobb a világon dbrja frt 2.50. Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és díjmentesen. Megrendeléseket pontosan és dícsértelen eszközöltés utánvétel mellett vagy a pénz előleges befizetés után.

J. REIF,
Bécs, Branstátte 3.

1891-ben alapított hírneves bigonni specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

**Sima furmint vessző
ezre 4 koronáért.**

**Gyökeres furmint vessző
ezre 10 koronáért**

válogatott legjobb minőségben kapható:

**Buza Józsefnél
Tolcsván.**

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazzák a köszvény-nél, csúznál, tagazagatásnál és meghűvések-nél és az orvosok által be-dörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; fő raktár: **Türök József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérből is lehet beszerezni. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveg Horgonyt** védjegy és Richter cégjelvény nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

február 1-től

Pilseni polgári ser-

főzde sörét fogom kimérni.

Tisztelettel

Friss H.

Naponta friss csapolás.

Eladó

12 darab két éves ellőfélben levő bonyhádi
űsző és 1 két éves intálli jámbor bika

Bogyaynál

Sárospatakon.

Elő zemplénmegyei honi butorcsarnok.

S.-A.-UJHELY.

Van szerencsém tisztelettel a n. é. közönségnek b tudomására hozni, hogy egy *nagy bevásárlásról* haza érkező, ez alkalommal azon szerencsés helyzetbe juttot-tam, hogy

BUTORRAKTÁRAMAT

a legmodernebb *szalon, ebédlő, és hálószoba berende-
sésekkel* óriási választékban bővíthetem ki.

Tekintettel pedig azon körülményre, hogy ezen nagy bevásárlásom alkalmával *egész raktárkészleteket vettem meg* azon kellemes helyzetben vagyok, hogy *mától fogva áruimat sokkal olcsóbb árakon hozhatom forgalomba mint ezelőtt.* Miért is kérem e kedvező alkalmat meg-ragadni és ígértem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig, úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

63—36

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Révész Sándor női- férfi divat-áru és confectio terme

Maison de Luxe.

BUDAPEST, VII. Csömöri-ut 6.

Mesteri szabással készítek
elegáns öltözékeket
különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van
berendezve, s a toilette-okat
kizárólag eredeti modellek után
készítem.

Női kalapokat, azok ala-
kítását eredeti modellek
mintájára mérsékelt ár
mellett eszközlöm.

Alsó (Joupon) Divatkelme, Ernyő, (nap- és esőernyő) Fátyol, Fehérnemű, Férfi-kelengye, Függöny, Fűző, (mieder) Gyermekek-kelengye, Jllatszer, Jngek, (blouse) Kesztyű, Mosó, (creton, batist de lame) Nyak-Diszek, (Jabot) Női-kelengye, Selyem- és szőnyeg-áruk
versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek. Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségletét úgy mint ezideig, a jövőben is szigoruan olcsó szabott árak mellett a legújabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam.

Daczára az idej nagy áremelkedésnek azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az idej korán és nagymeny-nyiségben eszközölt bevásárlásaim folytán az összes áru készletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom forga-lomba. *20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok; idegen szövetekből is készítek toilette-okat.*

Amidőn még az alantírottakról szives tudomást venni sziveskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről cégem jóhírneve kezkesedik.

Kitünő tisztelettel

Révész Sándor.

Általános megjegyzé-
sek a vidéki rendelmé-
nyekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget válllok a nálam vásárolt árukért, meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.
Levélbeli megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.
Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt ezikkől eszközlöm; meg nem felelő árúért az összeget postafordulattal visszaküldöm.
Rendelvényeket a beérkezés napján pontosan intézek el.
Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrovidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében minta darabot kérek.
Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségének találom az ezikkel megnevezni, t. i. mely hasz-náltra szükségeltetik.